

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 37/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av 127 a § inkomstskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 3 december 2002 en proposition med förslag till lag om ändring av 127 a § inkomstskattelagen (RP 256/2002 rd) till finansutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande motioner:

- LM 132/2002 rd — Hanna Markkula-Kivisilta /saml m.fl.: Lag om ändring av 127 a och 127 b § inkomstskattelagen (remitterad 7.11.2002)
- LM 152/2002 rd — Mauri Pekkarinen /cent m.fl.: Lag om ändring av inkomstskattelagen (remitterad 19.11.2002)

— AM 23/2001 rd — Arto Seppälä /sd m.fl.: Utvidgad rätt till skatteavdrag för hushållsarbete (remitterad 3.4.2001)

— AM 66/2002 rd — Hanna Markkula-Kivisilta /saml: Bättre hushållsavdrag för att locka fler heltidsanställda (remitterad 17.4.2002)

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- finansråd Reino Niinivaara och regeringsråd Kirsi Seppälä, finansministeriet.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Propositionen

I propositionen föreslås att maximibeloppet av det hushållsavdrag som beviljas för omsorgs- och reparationsarbete i hushåll höjs från 900 till 1 100 euro om året.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2003.

Lagmotionerna

I lagmotion LM 132/2002 rd föreslås att maximibeloppet för hushållsavdraget höjs från 900

till 1 200 euro om året. Dessutom föreslås att den skattskyldige vid sidan av avdraget för löne-
bikostnader också skall få göra avdrag för 10 % av lönen. Dessutom skall arbetsersättning till en företagare eller en allmännyttig sammanslutning som är upptagen i forskottsuppbördsregistret vara avdragsgill till 60 % och inte 40 % som i gällande lag.

I lagmotion LM 152/2002 rd föreslås att självrisken på 100 euro avskaffas för hushållsavdra-

get. Dessutom föreslås att den skattskyldige vid sidan av lönebikostnader också skall få göra avdrag för 25 % av lönen.

Åtgärdsmotionerna

I åtgärdsmotion AM 23/2001 rd föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att bestämmelserna

för stöd till hushållsarbete också skall tillåta att avdrag görs för arbete som utförs av nära släktingar.

I åtgärdsmotion AM 66/2002 rd föreslås att regeringen vidtar åtgärder för att en person skall kunna anställas på heltid med hjälp av hushålls-avdraget.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker propositionen med följande ändringsförslag.

Erfarenheterna av hushållsavdraget har varit goda. Med hjälp av avdraget får hushållen hjälp i vardagen samtidigt som fler arbetstillfällen skapas. Därför föreslår utskottet att det högsta avdraget skall vara 1 150 euro om året i stället för 1 100 euro, som regeringen föreslår. Dessutom föreslår utskottet att den skattskyldige skall få göra avdrag för 10 % av lönen för arbete som berättigar till hushållsavdrag utöver de avdragsgilla lönebikostnaderna. Vidare föreslår utskottet att den skattskyldige skall få dra av 60 % i stället för 40 % av ersättningar för arbete i enlighet med 127 b § 2 och 3 punkten.

Lagmotionerna och åtgärdsmotionerna föranleder inga ytterligare åtgärder från utskottets sida.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår finansutskottet

att lagförslaget godkänns med följande ändringar (Utskottets ändringsförslag),

att lagmotionerna LM 132/2002 rd och LM 132/2002 rd förkastas och

att åtgärdsmotionerna AM 23/2002 rd och AM 66/2001 rd förkastas.

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av 127 a § inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 127 a § 1 mom. *och* 127 b §, *sådana de* lyder i lag 995/2000, som följer:

127 a §

Hushållsavdrag

En skattskyldig får från skatten dra av en del

av de belopp som han eller hon har betalt för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder (*hushållsavdrag*). Till avdrag berättigar normalt hushålls-, om-

sorgs- eller vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fritidsbostad. Avdraget är högst 1 150 euro om året och beviljas endast i den utsträckning som den i 127 b § avsedda avdragbara delen av kostnaderna överstiger 100 euro.

127 b § (Ny)

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

1) arbetsgivares socialskyddsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berätti-

gar till hushållsavdrag *samt dessutom 10 procent av den utbetalda lönen,*

2) 60 procent av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) och som idkar skattepliktig verksamhet, och

3) 60 procent av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i denna lag.

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 5 december 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Maria Kaisa Aula /cent
vordf. Kari Rajamäki /sd
medl. Olavi Ala-Nissilä /cent
Pirjo-Riitta Antvuori /saml
Matti Huutola /vänst
Reijo Laitinen /sd
Markku Laukkanen /cent
Hanna Markkula-Kivisilta /saml
Tuija Nurmi /saml
Mauri Pekkarinen /cent

Ola Rosendahl /sv
Matti Saarinen /sd
Anni Sinnemäki /gröna
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänst (delvis)
ers. Ulla Juurola /sd (delvis)
Bjarne Kallis /kd (delvis)
Kari Kantalainen /saml (delvis)
Jussi Ranta /sd (delvis)
Anu Vehviläinen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Det har visat sig att skatteavdragsmodellen har underlättat hushållsarbetet i hela landet. Enligt färskas uppgifter fördubblades antalet personer som lät hushållsarbetet, såsom städning, renovering och trädgårdsarbete, utföras av andra under 2001, då försöket med skatteavdrag för hushållsarbetet permanentades och utsträcktes till hela landet. Skatteuppgifter visar att 66 545 finländare utnyttjade skatteavdraget under 2001.

Det är därför motiverat att vidareutveckla skatteavdragsmodellen för att sysselsättningen delvis skall bli bättre och familjernas situation lättare. Detta föreslogs också av Leppänens skattearbetsgrupp, som nyligen överlämnade sin rapport. Det är positivt att den övre gränsen för hushållsavdraget höjs till 1 150 euro och att ersättningsprocenten höjs till 60 euro såsom utskottet föreslår i sitt betänkande.

I reservationen föreslår vi i enlighet med 2003 års budgetlinje inom Centerns riksdagsgrupp att självriskgränsen på 100 euro som fortfarande gäller vid skatteavdrag för hushållsarbete skall slopas. Självriskgränsen är särskilt bekymmersam för småinkomstagare som låter hemarbetet utföras av andra, eftersom det minskar deras

möjligheter att dra nytta av avdraget. Också riksdagens finansutskott hänvisade i tiderna till detta då permanentningen av hushållsavdraget behandlades. Behovet av hjälp är ofta störst hos småinkomstagare. Självrisken är dessutom också ägnad att på nytt leda in hushållsarbetet i den ekonomiska gråzonen, vilket är galet med tanke på de förväntningar och mål som ställts på avdraget.

Vidare föreslår vi att den som anställer en enskild person för hushållsarbete också skall få avdra 25 % av lönen utöver de nuvarande bikostnaderna i stället för 10 % som det föreslås i betänkandet. Detta skulle uppmuntra också andra än dem som är antecknade i förskottsuppbördsregistret och allmännyttiga sammanslutningar att låta hushållsarbetet utföras av andra.

Förslaget

På grund av det ovan anförda föreslår vi

att 127 a § och även 127 b § i lagförslaget i utskottets betänkande godkänns i enlighet med lagmotion LM 152/2002 rd som följer (Reservationens ändringsförslag):

Reservationens ändringsförslag

127 a §

Hushållsavdrag

En skattskyldig får från skatten dra av en del av de belopp som han eller hon har betalt för arbete som utförts i en bostad eller fritidsbostad som han eller hon använder (*hushållsavdrag*). Till avdrag berättigar normalt hushålls-, omsorgs- eller vårdarbete samt arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av bostad eller fri-

tidsbostad. Avdraget är högst 1 150 euro (*Utesl.*).

127 b §

Grunden för hushållsavdrag

Den skattskyldige får dra av

1) arbetsgivares socialskyddsavgift, obligatorisk arbetspensionsavgift, olycksfallsförsäkringspremie, arbetslöshetsförsäkringspremie

och grupplivförsäkringspremie som den skattskyldige har betalt för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag *samt 25 % av lönen*,

2) 60 % av en ersättning för sådant arbete som berättigar till hushållsavdrag och som har betalats till en i förskottsuppbörsregistret införd person som avses i 25 § lagen om förskottsupp-

börd (1118/1996) och som idkar skattepliktig verksamhet, och

3) 60 % av en ersättning för normalt hushålls-, omsorgs- och vårdarbete som har betalats till ett allmännyttigt samfund som avses i 22 § i denna lag.

Helsingfors den 5 december 2002

Maria Kaisa Aula /cent
Olavi Ala-Nissilä /cent
Markku Laukkanen /cent

Mauri Pekkarinen /cent
Anu Vehviläinen /cent

RESERVATION 2

Jag instämmer i reservation 1 till den del den
gäller 127 a §.

Helsingfors den 5 december 2002

Anni Sinnemäki /gröna